

Az 1972. június 5-én Stockholmban megnyílt ENSZ-világkonferencián nyilatkozatban fogalmazták meg, hogy „az embernek alapvetően joga van (...) a megfelelő életfeltételekhez olyan minőségű környezetben, amely emberhez méltó és egészséges életre ad lehetőséget”. Ezt a dátumot *környezetvédelmi világnappá* nyilvánították.

## Második nap

### Az ég és a föld megteremtése Van még időnk?

*“Isten újra szólt: »A vizek közepén keletkezzék szilárd boltozat, és alkosson választást a vizek között.« Úgy is lett. Isten megalkotta a szilárd boltozatot, és elválasztotta vele a boltozat fölötti és a boltozat alatti vizeket. Isten a boltozatot égnek nevezte. Erre este lett és reggel: a második nap.” (Ter 1,6-8)*

*„Maga a természet sóvárogva várja Isten fiainak megnyilvánulását.” (Róm 8,19)*

Az elsivatagosodás összetett, sokrétű jelenség. Kialakulásában ökológiai, éghajlati, mezőgazdasági, gazdasági és politikai tényezők egyaránt szerepet játszanak. Ma a szárazföldi területek több mint harmadát sivatagos területek borítják. A kiszáradás veszélye ugyanúgy érinti a mediterrán térséget, vagy Kaliforniát mint a magyar Alföldet.

Helyezzünk el a templom bejáratánál ismeretterjesztő plakátokat, amely szemlélteti a teremtés csodáit, és emlékezteti az embereket a természet védelmének fontosságára. Tartsunk órákat, előadásokat a fiataloknak arról, hogy hogyan őrizhetik meg környezetük épségét! Hívjuk meg egy-egy alkalomra az adott téma szakembereit!

A földtörténet során a légkör szén-dioxid tartalma a kezdeti mintegy 17%-ról az ipari forradalom kezdetéig 0,03% alá süllyedt. A fosszilis energiakészletek felhasználása, valamint a nagyléptékű erdőirtás következtében azonban az elmúlt kétszáz évben a szén-dioxid koncentrációjának folyamatos emelkedése tapasztalható.

Jelenleg műholdas információs rendszer előrejelzéseinek segítségével és megfelelő talajművelési technikák bevetésével próbálják orvosolni a helyzetet. A talaj vízkészletével való helyes gazdálkodás és az erdőtelepítés szintén az elsivatagosodás elleni küzdelem fontos elemei. Ismerkedjünk hazánk éghajlatával, vízi és erdei életközösségeivel!

## **Imádkozzunk!**

Mennyei Atyánk, köszönjük neked ezen a napon, hogy napod fényét láthatjuk, és Krisztus Urunk szavát hallhatjuk. Ajándékozz meg minket nyitott fülekkel, és tedd kapuvá a szívünket, hogy üres kezeink megteljenek azzal, ami életünket a földön megtartja, ami értelmet és célt ad, és amit mi is továbbadhunk! Könyörgünk minden emberért, mindenkéért, aki a földön velünk együtt él, és velünk együtt téged keres. Ámen.

Az elmúlt évtizedekben sokat emlegetett probléma volt az ózonréteg elvékonyodása. Noha a három oxigénatomos gáz teljes mennyisége nem éri el a légkört alkotó gázok össz mennyiségének egymilliomod részét sem, feladata mégis jelentős: elnyeli a Naptól érkező, az élővilág szempontjából káros ultraibolya sugarakat.

A meg nem újuló energiahordozók - a kőolaj, a földgáz, a szén és az uránérc - kitermelése és felhasználása egyaránt környezetkárosító: szennyezik a légkört, fokozzák az üvegházhatást, a Föld légkörének felmelegedését és az éghajlatváltozást. Emellett fontos szempont, hogy kitermelésükkel csúnya tájsebek keletkeznek a természetben.

Bonhoeffer D., Gelineau J.



Ál-dó ha - tal - mak ol - tal - má - ba rejt - ve  
Csak vár - juk békén mindazt, a - mi jó. Mert Is - ten  
ő - riz hí - ven reg - gel, es - te, Ó hű  
lesz, bár - mit hoz - zon a jö - vő.

A légköri szén-dioxid mennyiségének alakulását 97%-ban a fosszilis tüzelőanyagok elégetése okozza. A kibocsátásból a legnagyobb arányban a hőerőművek, a lakosság, az ipar és a közlekedés részesednek. Hazánkban 37,6 százalékos aránnyal a közlekedés a kibocsátás fő felelőse.

Amennyiben az üvegházhatású gázok (szén-dioxid, nitrogén-oxid, metán) kibocsátása a jelenlegi gyorsuló ütemben halad, úgy a globális átlaghőmérséklet évtizedenként 0,2-0,5 °C-kal emelkedhet, ez pedig a globális tengerszint évtizedenkénti 6-10 cm-es emelkedését jelentheti. Hazánkban 1 kWh áram előállítása 0,41 kg CO<sub>2</sub>-terheléssel jár..



Napjainkban szerte a világon több mint egymilliárd számítógép és laptop van használatban. A mobiltelefonok, PDA-k, iPodok, és a GPS eszközök működéséhez szükséges energia - nem is szólva a digitális információkat tároló adatbankokról - már így is az információs és kommunikációs technológiából eredő károsanyag-kibocsátás felét teszi ki.

Biztassuk gyülekezetünk tagjait arra, hogy kevesebbet autózzanak. Alakítsunk ki olyan parkolási területet, ahol több kerékpárnak jut hely, mint autónak. Gyülekezeti program esetén szervezzük meg, hogy minél többen utazzanak egy autóban, de leginkább támogassuk és használjuk a tömegközlekedési eszközöket.

A talaj szennyező anyagai közül megemlíthető a nitrát, amely többek között a helytelenül adagolt műtrágyák, a savas ülepedés és egyes települések csatornázatlansága következtében dúsult föl. Mennyisége a bevezetett intézkedéseknek köszönhetően mára jelentősen mérséklődött a hazai talajokban.

A számítógép- és internethasználat során is sok szén-dioxidot juttatunk a légkörbe. Az egyik legnagyobb internetes keresőprogram szerint egyetlen keresés 1 kilojoule energiát vesz igénybe, és 0,2 grammos szén-dioxid kibocsátással jár. Mennyi időt, energiát és szén-dioxidot használunk böngészésre egy este?

### **A földgömb (Márai Sándor: Ég és föld)**

A munkaasztal sarkában áll a nagy földgömb, mely a világ földrajzi ábráit mutatja; azt a megrendítő rabságot és végtelenséget, ami a világ.

Már ritkábban játszom a földgömbbel, nem forgatom olyan gyakran, nem tapogatom ujjhegyvel Afrikát és Dél-Amerikát, már nem zúg, nem hív, nem fáj úgy a világ. Néha már közömbösen nézek a földgömbre. Az ember lassan megtudja, hogy a világ a birtoka volt, egyformán az övé és mindenkié, s csak rajta múlt, hogy mit, mennyit és hogyan foglalt el e közös birtokból. Nincs okom vádolni senkit, a Föld enyém is volt. Mit kezdettem vele?

Édeskeveset. Ezért okosabb, ha nem játszom a földgömbbel, eszelősen, mint a hódítók és telhetetlenek, hanem körülnézek szobámban, mely ötször hat méter, s éppen úgy világ, mint Afrika, s éppen olyan veszélyes, végtelen és kalandos is.



Kerüljük a primőrök, a sokszáz vagy akár sokezer kilométerről érkező zöldségek és gyümölcsök (a kínai sárgarépa és fokhagyma, a marokkói paprika, a spanyol cukkini) vásárlását. Helyette válasszunk az évszaknak megfelelő hazai terméket. Elevenítsük fel a hagyományos tartósítást, a lekvár- és befőttkészítés módszereit!

A hulladéklerakók és a közutak mentén egyéb mikroszennyezők is kimutathatók határérték feletti mennyiségben, nem is beszélve a számos illegális, ellenőrizetlen lerakóról. Ez utóbbiak felszámolásában hatékonyan működik közre a Hulladék Munkaszövetség, melynek tevékenységéről többet itt tudhatunk meg: [www.humus.hu](http://www.humus.hu)

„Isten nem hagyta el a világot. Az Ő akarata az, hogy terve, és annak megvalósulásába vetett reményünk a teremtés eredeti harmóniájának helyreállításán való közös munka által valósuljon meg. Napjainkban szemtanúi lehetünk a környezet-tudatosság erősödésének, amelyet bátorítani kell, hogy gyakorlati programokhoz és kezdeményezésekhez vezessen. Isten és az emberiség kapcsolatának tudata kiteljesíti az ember és a természetes környezet közti viszony fontosságának felismerését is: kapcsolatunk fontosságát a teremtéssel amelyet Isten ránk bízott, hogy őrizzük bölcsességgel és szeretettel (Ter 1,28).”

„Nincs túl késő. Isten világának hihetetlen gyógyító ereje van. Egyetlen nemzedék, egy emberöltő elég, hogy Földünket gyermekeink jövője felé fordítsuk. Isten segítségével és áldásával, kezdődjék ez a nemzedék most!”

*Velencei Nyilatkozat . II. János Pál pápa és I. Bart- holomeosz ökumenikus pátriárka közös nyilatkozata a környezeti etikáról, 2002. június 10.*

A biogazdálkodásokból származó élelmiszerek vásárlásával nem csak saját egészségünket védjük, de a termőföld megóvása érdekében is lépéseket teszünk. Támogassuk a helyi termelőket, vásároljunk hazai terméket, ezze is csökkentve a környezetterheléssel járó szállítás hosszát. Mutassunk példát ezen a téren is gyülekezetünkben!

Forrás: [teremtesunnepe.hu](http://teremtesunnepe.hu)